

Коларчев Народни Универзитет

РИХАРД ВАГНЕР
1813-1885

У славу
РИХАРДА ВАГНЕРА

о педесетогодишњици смрти

Субота 18 фебруара 1933

у 18.15 час.

у Београду

ПРОГРАМ

I

РИХАРД ВАГНЕР, човек и уметник, предавање г. др. Милоја Милојевића, композитора и доцента Универзитета.

II

ПРОЈЕКЦИЈЕ

III

Концертни део

Извођачи:

гђа Меланија Бугариновић, чланица опере у Београду

гца Радојка Васић, оперска певачица

г. Живојин Томић, оперски певач, члан опере у Београду

г. Иван Брезовшек, први диригент опере у Београду

- 1.) *Снови, из циклуса њесама на сѝихове Маѝилде Везендонк*, гђа Бугариновић
- 2.) *Јелисавѝина арија из опере Танхајзер: „Поздрав дворани у Вартбургу“*, гца Васић
- 3.) *Песма расѝанка из „Лоенгина“*, г. Томић
- 4.) а) *У сѝакленој башѝи*
б) *Болови из циклуса њесама на сѝихове Маѝилде Везендонк*, гђа Бугариновић
- 5.) *Примери из Вагнерових опера извођени на грамофону.**

За клавиром г. *И. Брезовшек*

* Апарат је из куће Телефункен.

РИХАРД ВАГНЕР (рођен у Лајпцигу 22 маја 1813, умро у Венецији 13 фебруара 1883) једна је од најгоростајнијих личности које је човечанство дало. Музичар и мислилац, он је ударио печат своје добу и био је шеф новоромантичарске музичке културе, као најмоћнији музички драматичар деветнаестог века. Његова музичка дела и његове идеје, исказане кроз велики број студија и чланака од првокласног значаја, главни су основи на којима је почивала музичка култура до европског рата; па и данас још, као и човечанство тражи нове путеве у уметности, музичко дело Рихарда Вагнера живи својим пуним животом, и у њему налазе хране не само стотине хиљада слушалаца, него и музички ствараоци који се нису одrekli дувања као извора уметности.

Одушевљен широким основама ренесансне музичке драме Монтевердије; нахраћен идејама и делом Глука; поучен примерима из области талијанске и француске „велике опере“ и задојен идеализмом Бетховена и немачких романтичара, Рихард Вагнер је развио своје дело (своје романтичне опере и музичко-бинска свечана приказања) које значи синтезу музичко-драмских тековина прошлости, а у исти мах одаје и сву оригиналност његовог песничког и музичког гениалног духа.

Као музичар био је у првом реду и пре свега драмски композитор. Као романтичар нашао је нов музички језик пул дубоке осећајности и силне динамике, и све елементе музике је искористио да би драми дао што живљи пулс, што непосреднији ефект. Богатство његове хармонске инвенције је неизмерно. Звучне боје његовог сочног оркестра су ванредно сугестивне, а његове мелодије, јасне у свом склопу, имају бескрајан ритмички мах и разноликост су у своме гibaњу које потиче директно из флексија говора. Сви елементи његове музике потичу директно из психолошке основе на којој се радња развија, а та радња, опет, није ништа друго него материјализација његове музике („*ersichtlich gewordene Taten der Musik*“).

Он је проповедао начело да ниједна уметност не треба да постоји сама за себе, већ да све скупа ваља да служе „најсавршенијем уметничком делу“, драми, и створио је модерно „Свеукупно уметничко дело“ сачињено из музике, поезије, ликовних уметности и игре (мимике). Тако су његове грациозне опере и музичке драме синтеза свију уметности.

Написао је тринаест дела за музичко позориште од којих су једнаест и данас још добро целог човечанства: (»Виле«, »Забрана љубави«) »Риенци«, »Холанђанин«, »Тамхајзер«, »Лоенгрин«, »Тристан и Изолда«, »Мајстерзингери«. Нибелуншка тетралогја: »Рајско злато«, »Валкира«, »Зигфрид«. »Сумрак богова« и »Парсифал«.

Пред овим музичко-драмским делима губе се инструментална дела Вагнерова, а у истој линији са њима стоји циклус од пет песама које је Р. Вагнер компоновао на стихове Матилде Везендонк, жене која је одиграла велику улогу у његовом животу и инспирисала му најчистију песму љубави »Тристана и Изолду«.

Moja mama i nene
prijaateljice uavredna-
vaju samo Rêve d'or od
Tiver - Paris

Lida